

ՀՀ ԿԳՄՄՆ «Մարտունու Տ. Աբրահամյանի անվան ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա- Ուսուցչի համագործակցությունը սովորողների ծնողների կամ նրանց օրինական ներկայացուցիչների հետ՝ սովորողների կրթության կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերում

Դպրոց- << ՀՀ Վայոց ձորի Զատիթափի միջնակարգ դպրոց >> - ՊՈԱԿ

Ուսուցիչ- Ռիմա Սուքոյան

Ղեկավար- Կիմա Օհանեսյան

Անցկացման վայրը՝ ք.Վայք

Վայք 2023

Բովանդակություն

1.Ներածություն-----	3
2. Հետազոտության խնդիրը և նպատակը -----	4
3.Ուսուցչի համագործակցությունը սովորողի ծնողի հետ որպես սովորողի առաջադիմության ու զարգացման նախապայման-----	4
4.Ընտանեկան դաստիարակության ազդեցությունը սովորողների վարքի ու առաջադիմության վրա-----	6
5.Դպրոց-ընտանիք համագործակցություն-----	10
6.Ծնողական ժողովների կարևորությունը սովորողների կրթության ու դաստիարակության համատեքստում-----	12
7.Եզրակացություն-----	15
8.Ամփոփում-----	15
9.Օգտագործված գրականության ցանկ-----	16

Ներածություն

Մեր երեխաները՝ մեր ծերությունն են:
Ճիշտ դաստիարակությունը՝ մեր երջանիկ ծերությունն է:
Վատ դաստիարակությունը՝ մեր ապագա
դժբախտությունն է, մեր արցունքները, մեր մեղքը
ուրիշ մարդկանց և հայրենիքի առջև:

Ա.Ս.Մակարենկո

Ընտանիքը սիրով և հավատքով ստեղծված սուրբ միություն է: Մենք այդ
ընտանիքը՝ որպես Աստծո քարիք, ստանում ենք մեր ծնողներից: Իսկ երեխան ոչ ընտրել
գիտի, ոչ էլ որոշել:

Հայրն ու մայրն են կերտում նրա ճակատագիրը, և նա, չկարողանալով շեղվել կամ
փոխել այդ ճակատագիրը, ստիպված ընդունում է այն և տանում ողբ կյանքի
ընթացքում:

Ընտանիքը մարդկային կուլտուրայի հիմքն է: Ընտանիքում երեխան սովորում է
սիրել, հավատալ, ձևավորվում են բնավորության հիմնական գծերը: Չուր չի ասել
գերմանացի աստվածաբան Թոլուկը, որ աշխարհը կառավարվում է
մանկասայակից: Նշանակում է՝ ընտանիքը մարդկային ճակատագրի փորձասենյակ
է, միայն մի տարբերությամբ, որ փորձասենյակում գիտեն՝ ինչից ինչ են ստանում, իսկ
ընտանիքում պարզապես ծնվում է երեխան ու մեծանում է ընտանեկան ավանդույթների
ու պահանջներին համապատասխան:

Մեծանուն հայ գրող Մուրացանը գրել է. «Չորավոր է այն ազգը, որ ունի զորավոր
ընտանիքը»: Ի՞նչ է զորավոր ընտանիքը: Այն սիրով և երջանկությամբ ողողված
ընտանիքն է, ուր մարդն իրեն զգում է անփոխարինելի:

Կարևորելով ընտանիքի դերը երեխաների դաստիարակության գործում՝ մեծ է նաև
դպրոցի դերը այդ հարցում: Այն սերմերը, որոնք ցանվել են ծնողների կողմից, կարող են
հավասարապես ոչնչանալ կամ բողբոջել դպրոցում՝ դասղեկի, ուսուցիչների
շնորհիվ: Ուստի պետք է իրականացնել համագործակցություն ուսուցչի, սովորողի

ընտանիքի հետ: Այսօր ավելի արդիական և պահանջված է այդ համագործակցությունը՝ ուղղված սովորողի կրթական կարիքների ու պահանջմունքների վերլուծությանն ու բարելավմանը:

Հետազոտության խնդիրը

Հետազոտության համար որպես խնդիր ենք սահմանել ծնող-ուսուցիչ համագործակցության կրթության որակի վրա ունեցող բացառապես դրական ազդեցության կարևորումը:

Հետազոտության նպատակը

Սույն հետազոտական աշխատանքի հիմնական նպատակն է նշել բոլոր այն եղանակներն ու միջոցները, որոնք թույլ կտան ամրապնդել դպրոց-ծնող համագործակցությունը՝ նպատակ ունենալով նպաստել սովորողի ուսումնառության որակի բարձրացմանը:

Ուսուցչի համագործակցությունը սովորողների ծնողների հետ որպես սովորողի առաջադիմության և զարգացման նախապայման

Դպրոցն ու ընտանիքը համարվում են սովորողի դաստիարակության գործին նպաստող գլխավոր օղակները: Պետք է վարպետորեն միացնել այդ երկու օղակները, օգնել ծնողներին: Նրանք էլ իրենց հերթին օժանդակեն դպրոցի ստանձնած պատասխանատու և դժվարին գործին: Պարզ է, որ դաստիարակության գործը ամենաբարդ և պատասխանատու գործերից մեկն է և պահանջում է համագործակցություն:

Ինչո՞ւ է կարևոր ծնող-դպրոց համագործակցությունը:

Քանի որ դպրոցը և ծնողը ունեն միասնական, իսկ միասնական լավագույն միջոցը համագործակցությունն է:

Երեխան դպրոցում ունի այլ դրսևորում, վարք, իսկ տանը՝ այլ դրսևորում: Երեխայի շահերը ներկայացնելու և լավագույնս պաշտպանելու միջոց է՝ տեղեկացված լինելը: Ծնողը ամբողջական պատկեր է ունենում իր երեխայի մասին: Միայն

համագործակցության միջոցով կարող ենք յուրաքանչյուր սովորողի տալ իր կարիքներին համապատասխան կրթություն և դաստիարակություն:

Ծնող-դպրոց համագործակցությունը նաև դպրոցի զարգացման նախապայմանն է: Ակտիվ ծնողը մեզ համար դառնում է գործընկեր: Նրա առաջարկությունները, մտահոգությունները թույլ են տալիս ,որ դպրոցը զարգանա, չլճանա:

Համագործակցել նշանակում է ծնողների ներգրավվածություն:

Ի՞նչ է նշանակում ծնողների ներգրավվածություն:

Ծնողը ոչ թե պետք է միջամտի ուսուցչի աշխատանքին, այլ վեր հանի խնդիրները: Ծնողը պետք է միասնական և անընդմեջ պատասխանատվություն կրի երեխայի ուսման բարելավման համար ինչպես տանը, այնպես էլ դպրոցում: Ներգրավված լինելը միավորում է ծնողներին և ուսուցիչներին, որպեսզի նրանք միահամուռ ուժերով նպաստեն աշակերտների ակադեմիական առաջադիմության բարելավմանը և դաստիարակությանը:

Երբ ծնողը ներգրավված է իր երեխայի կրթության գործընթացում.

Երեխան ունի ավելի բարձր ակադեմիական առաջադիմություն, քննությունների լավ արդյունքներ: Աշակերտի մոտ զարգանում են սոցիալական հմտություններ, վարքը դառնում է դրական թե՛ տանը, թե՛ դպրոցում:

Պետք է ն՛ ուսուցիչը, ն՛ ծնողը ունենան իրար մոտ պատկերացումներ և արժեքային համակարգ:

Օրինակ՝ դպրոցում ասում ենք ,որ բոլոր կոնֆլիկտները չեն լուծում ուժի միջոցով, այլ լուծում են խոսքով, իսկ տանը բոլորովին հակառակն են ասում:

Կան տարբեր միջոցներ ծնողների հետ առավել արդյունավետ համագործակցելու: Նախ և առաջ ծնողը պետք է լինի տեղեկացված, որի համար կան տարբեր միջոցներ.

- ✓ Դպրոցի կայքէջ
- ✓ Դպրոցի էջեր բաց և փակ սոցիալական տարբեր հարթակներում
- ✓ Էլեկտրոնային հասցեների առկայություն:

Կան ծնողի հետ համագործակցելու մի քանի ձևեր.

- ✓ Ծնողական ժողովներ
- ✓ Հանդիպում-քննարկումներ
- ✓ Առցանց հանդիպումներ

- ✓ Էլեկտրոնային օրագիր
- ✓ Էլեկտրոնային հաղորդագրություն, նամակագրություն
- ✓ Հեռախոսազանգ

Ծնողի հետ համագործակցելու կարևոր նպատակներից է.

- ✓ Գտնել ընտանիքում այն հնարավորությունները, որոնք դրական կազդեն սովորողի վրա
- ✓ Բարձրացնել ծնողների մանկավարժական կուլտուրան
- ✓ Ներգրավել նրանց ուսումնադաստիարակչական պրոցեսին:

Առաջանում են որոշակի դժվարություններ ծնողներին ներգրավելու հետ կապված, հատկապես դա տեղի է ունենում առաջին դասարանում և 5-րդ դասարանում երբ ուսուցիչը անձանոթ է աշակերտին և ծնողին: Կամ ծնողները զբաղված են աշխատանքով և քիչ են ներգրավվում: Այստեղ շատ կարևոր է ուսուցչի դերը: Ուսուցիչը պետք է այնքան ճկունություն և հմտություն դրսևորի, որ կարողանա յուրաքանչյուր ծնողին դարձնել իր գործընկերը, համախոհը:

Ընտանեկան դաստիարակության ազդեցությունը սովորողների վարքի ու առաջադիմության վրա

Երեխան ընտանիքի հայելին է:
Ժողովրդական ասացվածք

Ընտանիքը փոքրիկ հասարակություն է, որը կենտրոնական դիրք է գրավում երեխայի դաստիարակության գործում, կարևոր դեր է խաղում նրա աշխարհայացքի և վարքի բարոյական նորմերի ձևավորման մեջ:

Ընտանիքը դպրոցական կոլեկտիվի հիմնասյունն է :

Ընտանիքի և դպրոցի մանկավարժական փոխհարաբերությունները կայանում են սովորողի անհատական զարգացման և աճի ձևավորման համար բարենպաստ պայմանների ստեղծմանը, մարդու ակտիվ կյանքի կազմակերպմանը և վերջապես

արժանապատիվ կյանք վարելու ձգտմանը: Ծնողների հետ համագործակցության ընթացքում ուսուցչի հիմնական խնդիրն է ակտիվացնել ընտանիքի մանկավարժական, դաստիարակչական գործունեությունը:

Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի բոլոր մասնակիցների փոխհարաբերությունները, կյանքից վերցրած բոլոր օրինակները և հոգևոր արժեքները նպաստում են անհատականության ձևավորմանն ու զարգացմանը:

Դպրոցի և ընտանիքի փոխհարաբերությունները պետք է հենված լինեն փոխադարձ վստահության վրա, այդ պատճառով էլ ուսուցիչը պետք է գործի հաշվի առնելով, թե ում հետ է ապրում երեխան, ինչ պայմաններում, ընտանիքի սոցիալական կարգավիճակը և այլն:

Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցության հիմնական պայմանը միմյանց գործառույթների բովանդակության մասին տեղեկացված լինելն է, որպեսզի այս սուբյեկտները կարողանան հասկանալ միմյանց և պատկերացնեն դաստիարակության հիմնական ձևերը, կարողանան հաստատել փոխօգնության իրական գործողություններ, հստակ պատկերացնեն դաստիարակության խնդիրները, միջոցներն ու վերջնարդյունքները:

Դպրոցի աշխատանքը ծնողների հետ իրականացվում է տարբեր ուղղություններով՝ ողջ ծնողական կոլեկտիվի, խմբով կամ անհատական և այլն:

Դաստիարակության գործընթացում ընտանիքի և դպրոցի համագործակցությունը անհրաժեշտ է այն պատճառով, որ ծնողները ցանկանում են իրենց երեխաներին տեսնել որպես հասարակության արժանապատիվ քաղաքացիներ:

Առանց ընտանիքի օգնության դպրոցը չի կարող ապարովել դաստիարակության բարձր աստիճան: Եթե դասղեկի և ծնողների մեջ կան վստահելի փոխհարաբերություններ, ապա նա կարող է ծնողին խնդրել կիսվել իր դիտարկումներով ու դաստիարակչական հիմնախնդիրներով: Այս ամենով ապահովվում է դպրոցի, ընտանիքի ու դասարանական կոլեկտիվի պահանջների միասնությունը:

Ուսուցիչները հենվում են ընտանեկան դաստիարակության դրական փորձի վրա՝ օգտագործելով այն դաստիարակչական գործընթացում, որի միջոցով ուժեղանում են դրական գործընթացներն ու շարժառիթները, դանդաղեցվում են բացասական երևույթները:

Սովորողների համար ընտանիքը ոչ միայն բնական վայր է, այլև դաստիարակության միջավայր: Ընտանիքի ազդեցությունը շատ ավելի արժեքավոր է երեխաների կյանքի սկզբնական շրջանում և գերակայում են դաստիարակչական այլ ազդեցություններին: Որքան լավն է ընտանիքը, այն այնքան լավ է ազդում սովորողների դաստիարակության վրա, և հետևաբար բարձր է նրա ֆիզիկական, բարոյական, աշխատանքային դաստիարակության մակարդակը անհատի ձևավորման գործում:

Հաշվի առնելով բացառությունները՝ կարող ենք ասել, որ ընտանիքի և նրանում դաստիարակվող անձի փոխկապվածությունը հաստատուն է: Քանի որ ընտանիքի ազդեցությունը անձի ձևավորման վրա շատ կարևոր է, ուստի պետությունն ու հասարակությունը պետք է մեծ ուշադրություն դարձնեն ընտանիքներում ապագա քաղաքացու ճիշտ դաստիարակության կազմակերպման հարցերին: Ընտանիքը ընկած է անձի ճիշտ դաստիարակության կազմակերպման հիմքում: Այն անձնային որակները, որոնք ձևավորվում են լիարժեք ընտանիքում, բացակայում են որբ երեխաների մոտ:

Ընտանեկան դաստիարակությունից զուրկ սովորողների վերաբերյալ մեծ հոգածություն է ցուցաբերում պետությունը՝ ստեղծելով բազմաթիվ հաստատություններ, որոնք հնարավորինս փոխարինում են ընտանեկան միջավայրին:

Կարելի է եզրակացնել, որ սովորողների դաստիարակությունը իրականացվում է ընտանիքի, դպրոցի, հասարակության և պետության համատեղ ջանքերով և ընտանիքի դերը երեխայի դաստիարակության գործում շատ մեծ է ու անժխտելի: Ընտանիքի ազդեցությունը սովորողների դաստիարակության զարգացման և ձևավորման վրա անփոխարինելի է, որովհետև յուրաքանչյուր խելամիտ ծնող ավելի լավ է ճանաչում իր երեխաներին, գիտի նրանց առանձնահատկությունները, անհատականությունները, քան որևէ ուսուցիչ կամ դաստիարակ:

Ընտանիքում երեխայի ճիշտ դաստիարակության առաջին պայմանն ընտանեկան կոլեկտիվի ձևավորումն ու զարգացումն է, նրա անդամների մեջ պարտքի և պատասխանատվության զարգացման, ամուր կարգապահության ստեղծումն ու ամրապնդումը:

Ընտանեկան դաստիարակության երկրորդ կարևոր պայմանը չափավորությունն է ամեն ինչում: Ոմանք <<երես են տալիս>> իրենց երեխաներին, բավարարում նրանց բոլոր պահանջներն ու քմահաճույքները և այդ կերպ հեռու են պահում իրենց զավակներին աշխատանքից ու աշխատելու պարտականություններից:

Նման ընտանիքներում երեխաները չեն կատարում նույնիսկ առտնին պարզ աշխատանքներ ու մեծանում են որպես հասարակության փափկակյաց և եսամոլ անդամներ: Նրանց մեջ ծլարձակում են ծուլության և կամակոր պահանջկոտության վտանգավոր սերմեր: Այս ամենն ի վերջո անդրադառնում է նաև ուսումնական աշխատանքի որակի վրա: Նրանք վատ են սովորում, չեն կատարում տնային առաջադրանքները:

Հաճախ ընտանեկան դաստիարակության մեջ թույլ է տրվում մեկ ուրիշ ծայրահեղություն՝ չափից ավելի խստություն երեխաների նկատմամբ, նրանց ինքնուրույնության ճնշում:

Սովորողների դաստիարակության երրորդ կարևոր պայմանը ծնողների սկզբունքային կայունությունն է: Պետք է միշտ հիշել, որ անսկզբունք, անվճռական մարդը միշտ կմնա

իր երեխաների ծառան, դաստիարակության մեջ ոչ մի հաջողության չի հասնի, իսկ ծնողների սկզբունքայնությունը, վճռականությունը, օբյեկտիվությունը երեխաներին ճիշտ դաստիարակելու կարևոր երաշխիքներից է:

Սովորողների դաստիարակության չորրորդ կարևոր պայմանը երեխաների հայրենասիրական, հումանիստական, կոլեկտիվ աշխատանքներին պատրաստ լինելու ձևավորումն ու դաստիարակումն է:

Ընտանեկան դաստիարակություն կազմակերպելիս ծնողները միշտ պետք է հիշեն.

1. Ընտանիքում երեխայի դաստիարակությամբ պետք է զբաղվեն թե՛ մայրը, թե՛ հայրը՝ սխալ այն կարծիքը, թե դաստիարակության գործը միայն մոր պարտականությունն է, իսկ հայր ծնողի պարտականությունն է ապահովել ընտանիքի սոցիալ-տնտեսական բարեկեցությունը:

Հայրը նույնպես պետք է իր ազդեցությունն ունենա երեխաների՝ հատկապես տղա երեխաների դաստիարակության գործին՝ հանդիսանալով նրանց համար առնականության չափանիշ:

2. Ծնողների խոսքը միշտ պետք է համապատասխանի գործին: Հայրը դժվար թե կարողանա արգելել որդուն ծխել կամ ալկոհոլ օգտագործել՝ ասելով՝ դա վնասակար է առողջությանը, եթե հենց ինքն էլ ծխում է կամ ալկոհոլ օգտագործում:

3. Ընտանեկան դաստիարակությունը կազմակերպելիս ծնողների պահանջները յուրաքանչյուր երեխայի համար պետք է նույնը լինեն և համապատասխան տարիքին ու սեռին: Պետք է օգնել մեծահասակներին, լինի աղջիկ թե տղա: Բայց աղջիկը պետք է օգնի հատկապես կանացի տնային գործերում, իսկ տղան՝ հատկապես ծանր աշխատանքների դեպքում:

4. Ընտանիքի մեծահասակների պահանջները պետք է նույնը լինեն երեխայի նկատմամբ: Տատիկները, պապիկները հաճախ երես են տալիս երեխաներին, որի արդյունքում ունենում են անպատասխանատու, շփացած անձիք, որոնք դառնում են պատուհաս և ընտանիքի և դպրոցի համար:

Ընտանիքը որպես կոլեկտիվ դիտարկվում է ինչպես հասարակության առաջնային օղակ և իր բնույթով շատ բազմազան է:

Սովորողների համատեղ դաստիարակության հարցում դպրոցը միշտ պետք է հաշվի առնի յուրաքանչյուր ընտանիքի կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

Այսօր լուրջ խնդիրներ ունենք ընտանեկան դաստիարակության բնագավառում: Գաղտնիք չէ, որ շատ ծնողներ երեխաների դաստիարակության գործում հանդիպում են լուրջ դժվարությունների և չկարողանալով հաղթահարել, դրանք, թույլ են տալիս լուրջ սխալներ:

Ընտանեկան դաստիարակության բազմաթիվ անհաջողություններ բացատրվում են ծնողների անբավարար մանկավարժական գրագիտության և անհրաժեշտ փորձի բացակայությամբ:

Ուսուցչի խնդիրն է օգնել ծնողներին՝ գտնելու երեխաների հետ հաղորդակցվելու հարմար եղանակներ: Անվանի մանկավարժներից մեկն ասել է, որ ընտանիքում երեխաների դաստիարակությունը միաժամանակ ծնողների դաստիարակությունն է:

Երեխաների դաստիարակման որակի վրա բացասական ազդեցություն են ունենում ծնողների զբաղվածությունը, ներքին բախումներն ընտանիքում ոչ լիարժեք ընտանիքների թվի աճը, տարատեսակ աղանդների տարածումը, երեխաների ուսումնական ծանրաբեռնվածությունը և ժամանակի անտեսումը, արտադպրոցական հաստատությունների՝ բնակավայրից հեռու լինելը, ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գայթակղությունները:

Այսօր SS ամբողջությամբ փոխարինել է երեխաների գործունեության գրեթե բոլոր տարածքներին: Համարյա մոռացվել են բակային խաղերը, անգամ դպրոցի ճամփան է կարճացել, որովհետև նույնիսկ գյուղում ծնողներն իրենց երեխաներին մեքենայով են հասցնում դպրոց:

Այսպիսով՝ ժամանակակից հայ ընտանիքի առջև ծառայած բազմաթիվ խնդիրներ լուրջ մարտահրավերներ են ներկայացնում սովորողների դաստիարակությանը:

Դպրոց – ընտանիք համագործակցություն

Արդյունավետ ուսումնական գործընթաց կազմակերպելու համար պետք է համագործակցեն ծնողը, ուսուցիչը և սովորողը:

Դպրոց-ընտանիք համագործակցությունը երկարատև աշխատանք է, որը պետք է կազմակերպվի պլանավորված ձևով:

Դպրոց-ընտանիքի համագործակցային հարաբերությունների ձևավորումն պայմանավորված է այն հանգամանքով, թե այդ գործընթացում ուսուցչի և ծնողի միջև ինչպիսի փոխհարաբերություններ են հաստատվում: Չէ որ ծնողը ու ուսուցիչը երեխաների դաստիարակներն են: Ուստի դաստիարակությունն արդյունավետ կդառնա նրանց համագործակցության պայմաններում:

Դպրոց-ընտանիք համագործակցությունը ենթադրում է նաև սովորողին ներկայացվող միասնական պահանջների, զարգացման ծրագրերի ու մեթոդիկաների մշակում:

Ուսուցչի և ծնողի համագործակցության բնույթը պայմանավորված է դպրոցի նկատմամբ ծնողների վերաբերմունքով,ինչպես նաև թե վերջիններս,ըստ իրենց դիրքորոշումների,որտեղ են իրենց տեսնում դաստիարակության գործընթացում:Այդ պատճառով էլ ծնողի հետ աշխատանք պետք է կառուցել տարբերակված,հաշվի առնելով ծնողների պահանջմունքները,ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները,ծնողներին աստիճանաբար ներգրավել դպրոցի,դասարանի և իր երեխայի գործերում:

Դպրոց –ընտանիք համագործակցության հիմքը խմբային և անհատական աշխատանքի ձևերն են:Կան խնդիրներ,որոնք մտահոգում են ծնողներին կամ էլ կապված են դասարանում սովորողների դաստիարակության գործընթացի հետ:

Ուսուցիչ-ծնող համագործակցության ակտիվ մեթոդներ կարող են լինել փորձի փոխանակման սեմինարները,ուսուցիչների,հոգեբանի,սոցիալական աշխատողի հետ հանդիպումը:Վերջիններս կարող են օգնել՝որոշելու ծնողների հետ համագործակցության նպատակը:

Դպրոցում ծնողների խորհրդատվության կազմակերպումն ունի իր առանձնահատկությունները:Այն խիստ անհատական է:Քանի որ ծնողները զբաղված են,աշխատում են ,ուստի խիստ կարևոր է , որ խորհրդատվությունը կազմակերպվի ծնողներին հարմար ժամերի:

Ծնողը պատասխանատվություն է կրում դպրոցահասակ իր երեխայի կրթության համար ,իսկ դպրոցը պարտավոր է իրականացնել կրթական գործընթացը:Հետևաբար երեխան և՛ ընտանիքում,և՛ դպրոցում պիտի ստանան միասնական ,ներդաշնակ դաստիարակություն և կրթություն:

Մեր երկրում այսօր բազմազան են դպրոցի առջև ծառայած խնդիրները,որոնք վերաբերում են մասնավորապես դպրոց-ծնող փոխհարաբերություններին:

Այդ ոլորտի անհամաձայնությունները խոչընդոտում են դպրոցի կրթադաստիարակչական գործընթացին:

Ընտանիքի դաստիարակչական ներուժը նվազել է մի շարք գործոնների ազդեցության պատճառով:Անհրաժեշտ է օգնել երեխաներին և այնպես անել,որ սոցիալական վիճակում գտնվող երեխաները խտրականության զոհ չդառնան:

Լինում են դեպքեր,երբ ավելի դժվար է աշխատել ծնողի,քան աշակերտի հետ:Թևավոր խոսքի արժեք է ստացել<< Երեխաների հետ աշխատելիս ամենադժվարը մեծերի հետ աշխատելն է >> միտքը:Ուսուցիչը պետք է տեղյակ լինի աշակերտի ընտանեկան հարաբերությունների մասին:Հատկապես նրանք պետք է լինեն ուշադրության կենտրոնում,որոնց ծնողները միայնակ են,հաշմանդամ,գործազուրկ կամ բռնի տեղահանված Արցախից:Կա ևս մի նրբություն ուսուցչի աշխատանքում:Ծնողների հետ

շփվելիս ուսուցիչը գնահատելով ու բնութագրելով աշակերտի լավ ու վատ կողմերը պետք է պահպանի չափի զգացողություն:

Ուսուցիչը և ծնողը համագործակցության հիմքում պետք է դրված լինեն հետևյալ սկզբունքները.

- ✓ Փոխադարձ հարգանք
- ✓ Առողջ բարոյահոգեբանական միջավայր
- ✓ Բանակցելու ,ելքեր գտնելու կարողություն
- ✓ Մշտադիտարկում
- ✓ Մխալների ընդունում ,վերլուծություն
- ✓ Ինքնաանդրադարձ կատարելու կարողություն
- ✓ Մարդասիրական մղումներ
- ✓ Սեփական շահի ստորադասում
- ✓ Անձնային բարձր որակների դրսևորում

Ուսուցիչը և ծնողը համատեղ ջանքերով կարող են հասնել սովորողի կրթության և դաստիարակության որակի բարձրացմանը:

Ծնողական ժողովների կարևորությունը կրթության և դաստիարակության համատեքստում

Ծնողների հետ առավել արդյունավետ համագործակցելու առավել տարածված ձևերից են ծնողական ժողովները:Դպրոցում ծնողների հետ ուսուցչի հանդիպումները թույլ են տալիս համատեղ ջանքերով վճռել դաստիարակության և ուսման բարդ հարցեր: Ծնողական ժողովները բաժանվում են երեք խմբի.

1. Համայնքային

Համայնքային ծնողական ժողովները հիմնականում կազմակերպում են տնօրինությունը և դրանք նրա համար են,որ ծնողների հետ քննարկենք դպրոցի ռազմավարական հարցերը:Այս ժողովին մասնակցում են դպրոցի բոլոր ծնողները:

2.Դասարանական

Այս տեսակի ժողովները կազմակերպում են դասղեկները և քննարկում են ուսումնադաստիարակչական հարցեր:

3. Անհատական

Անհատական ծնողական ժողովների ընթացքը քննարկում են աշակերտի անհատական հարցեր:Կազմակերպում է դասղեկը,տվյալ առարկայի ուսուցիչը:

Ծնողներին պետք է հրավիրել ոչ միայն այն ժամանակ,երբ աշակերտը խախտել է կարգապահությունը կամ սկսել է վատ սովորել,այլև պարբերաբար տվյալ սովորողի

արտադասարանական ընթացանությունն արդյունավետ կազմակերպելու, նրան հանրօգուտ աշխատանքի մեջ ընդգրկելու, երեխայի ընդունակությունը որևէ բնագավառում զարգացնելու մասին պայմանավորվելու նպատակով:

Անկարգապահ աշակերտների ծնողների հետ հարկավոր է համաձայնության գալ դպրոցականների վրա ներգործելու միասնական պահանջներ և մանկավարժորեն արդարացված միջոցներ կիրառելու մասին:

Պետք է միշտ հեշել, որ առավել արդյունավետ է աշակերտների վրա ներգործման խելացի միջոցների մասին հանգիստ, գործարար գրույցը ծնողների հետ, քան հանդիմանությունները և բողոքները նրա հասցեին:

Ծնողական ժողովները պետք է լինեն լավ նախապատրաստված և անցկացվեն հմտորեն, որպեսզի օգնեն ծնողներին, որ նրանք արդյունավետ կազմակերպեն երեխաների դաստիարակությունը:

Ծնողական ժողովների նախապատրաստման ընթացքում պետք է հաշվի առնել հետևյալ հանգամանքները: Դրանք են՝

1. Թեման լինի հրատապ և հետաքրքիր
2. Ժողովները անցկացնել ծնողների համար հարմար ժամին
3. Ժողովը պետք է սկսեն լավ տրամադրությամբ և չպետք է տևի մեկուկես ժամից ավելի
4. Նախ պետք է խոսել դրական հարցերի շուրջ, ապա անցնել խնդիրների քննարկմանը
5. Ծնողների և դասուցիչի շփումը պետք է լինի անմիջական
6. Խոսել, որ << վատ >> աշակերտ չի նշանակում վատ մարդ
7. Ծնողը պետք է համոզվի, որ դպրոցը պատրաստ է աջակցել իրեն՝ օգնելու իր երեխային:

Հարկավոր է, որ դասուցիչը չսահմանափակվի միայն առաջադիմության արդյունքների և կարգապահության վիճակի մասին տեղեկություններ տալով:

Կարևոր է ծնողներին ծանոթացնել ընտանեկան դաստիարակության փորձին, նրանց օգնել առավել բարդ հարցերում:

Հարկավոր է խուսափենք նախատել ծնողին բոլորի ներկայությամբ նախորդ ժողովին չմասնակցելու համար: Դասուցիչը պետք է դրսևորի հետևյալ վարքագիծը.

1. Չհամեմատի մի աշակերտին մյուսի հետ
2. Բացասական գնահատական չտալ ողջ դասարանին
3. Չզերազանհատել որևէ առարկայի դերը
4. Չխոսել ծնողի հետ բարձր, հրամայական տոնով
5. Լինի բարյացակամ և ունենա մանկավարժական տակտի մեծ զգացում
6. Երբևէ դասարանական ժողովի ժամանակ անհատապես չխոսել որևէ երեխայի մասին, եթե անգամ ծնողը խնդրում է:

Ինչպես ասացինք ծնողական ժողովները պետք է լինեն լավ նախապատրաստված: Ծնողական ժողովների անցկացման երեք փուլերն են՝

- I. Փուլ- նախապատրաստում

- ✓ Ծնողական ժողովի նպատակի ընտրություն
- ✓ Աշակերտների առաջադիմության թերթիկների նախապատրաստում
- ✓ Իրազեկում

II. Փուլ-Անցկացում

- ✓ Դասարանի աշակերտների առաջադիմության վերլուծություն
- ✓ Դասարանի սոցիալիոգեոգրաֆիկական մթնոլորտի ներկայացում
- ✓ Հոգեբանամանկավարժական խորհրդատվություն
- ✓ Կազմակերպչական աշխատանքների քննարկում
- ✓ Անհատական գրույց ծնողների հետ

III. Փուլ-Արդյունքի ամփոփում

- ✓ Կատարել եզրակացություններ
- ✓ Կայացնել որոշումներ
- ✓ Կարևոր է, որ մանկավարժներն ճիշտ կազմակերպված ծնողական ժողովից ծնողները պետք է գնան հավաստով լցված դեպի իրենց երեխան:

Ծնողական ժողովի արդյունքը պետք է լինի այն ,որ ծնողները դառնան ավելի վստահ այն բանում,որ իրենց երեխաների դաստիարակության հարցում կարող են հենվել դասղեկի և մյուս ուսուցիչների աջակցության վրա:

Եզրակացություն

Այսպիսով՝ բավականին պատասխանատու գործընթաց է ուսուցչի, սովորողի, ծնողի կամ նրա օրինական ներկայացուցչի համագործակցությունը:

- ✓ Ուսուցիչը շատ կարևոր դեր ունի սովորողների կրթության և դաստիարակության գործընթացում դպրոց-ծնող հարաբերություններ հաստատելու առումով:
- ✓ Ընտանիքի և դպրոցի փոխներգործունեության ձևերը հնարավորություն են տալիս կողմերին առողջ հարաբերություններ ստեղծել՝ ունենալով ընդհանուր նպատակներ:

Ուսուցչի համագործակցությունը սովորողի ծնողի հետ կարող է լուծել կրթական մի շարք հիմնախնդիրներ:

Ուսուցիչը սովորողի ծնողի համար պետք է ապահովի մանկավարժական խորհրդատվություն:

Ուսուցիչն ու սովորողի ծնողը պարտավոր են միմյանց տեղյակ պահել սովորողի խնդիրների մասին և համատեղ փորձեն ելքեր գտնել:

Ուսուցիչն ու սովորողի ծնողը պետք է հարգեն միմյանց, լինեն հանդուրժող ու արդարամիտ:

Ուսուցիչը պետք է իրականացնի ծնողական ժողովներ՝ նպատակ ունենալով քննարկել առկա խնդիրները:

Ուսուցիչը ծնողների հետ համագործակցության հարցում պետք է միասնական մոտեցումներ ցուցաբերի՝ ի շահ սովորողի կրթության ու դաստիարակության:

Ամփոփում

Երկարատև աշխատանքի ընթացում ես կուտակել եմ կանոնների ու սկզբունքների մի ամբողջ շարք:

Իմ պրակտիկայից ծնված սկզբունքներն են.

1. Հարգանք երեխայի անձի նկատմամբ: Երեխաները դա լավ են զգում:
2. Ծնողը իմ հուսալի ընկերն ու օգնականն է:
3. Արդյունքի հասնել միայն ուսուցիչ-ծնող-աշակերտ համատեղ գործունեությամբ:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Յու.Ա.Ամիրջանյան,Ա.Ս.Սահակյան,Մանկավարժություն ,Երևան2004.:
2. Ամսագիր «Ընտանիք և դպրոց » 5.2013.:
3. Ջ.Գյուլամիրյան ,Երկխոսություն ծնողների հետ, Երևան 2002.:
4. Ա.Ա.Մակարենկո, Ընտանեկան դաստիարակության մասին,Երևան 1985.: